

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása
Ügyintéző:
Telefon:

HATÁROZAT

Panaszos által előterjesztett panasz tárgyában, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete alapján megismételt közigazgatási hatósági eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya. Tájékoztatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja, azonban a jogi képviselő, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére ez kötelező. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) Rendőr-főkapitányság (tájékoztatásul)
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos személyesen terjesztette elő panaszát a vele szemben aznap fogantatosított rendőri intézkedés miatt. A panaszos ezt követően *-n és *-n kiegészítette panaszát.

A panaszos előadta, hogy volt élettársával van egy közös gyermekük, akivel történő kapcsolattartás bírósági döntésben foglaltak alapján történik. *-n, hétfőn reggel * órára kellett volna a gyermeket édesanyjának átvinnie a panaszoshoz, azonban ez nem történt meg. Ezért a panaszos volt élettársához ment, aki nem nyitott neki ajtót. A panaszos ezt követően kért rendőri segítséget, azonban állítása szerint az intézkedő rendőrök ahelyett, hogy segítettek volna neki abban, hogy gyermekét láthassa, őt igazoltatták, majd megbilincselve bevitték a Rendőrkapitányságra (a továbbiakban: Rendőrkapitányság).

A panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

1. indokolatlanul hosszú idő alatt történő helyszínre érkezést;
2. gyermekláthatás akadályoztatását;
3. igazoltatás jogszerűségét;
4. intézkedés céljával kapcsolatos közlés elmaradását;
5. előállítás
5/a) előállítás jogszerűségét;
5/b) előállítás okával kapcsolatos tájékoztatás elmaradását;
5/c) előállítás időtartamát;
6. előzetes figyelmeztetés nélkül történő testi kényszer és bilincs alkalmazásának jogszerűsége;
7. rendőrök hangnemét;
8. hozzátartozó vagy más személy értesítésének hiányát;
9. személyes tárgyainak elvételét, diktafonról készített felvételek törlését;
10. elfogult intézkedést;
11. rendőrök által elkövetett bántalmazást.

II.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz, az V. cikkében foglalt tulajdonhoz, a VI. cikkében rögzített személyes adatok védelméhez, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során megállapította, hogy csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga a Rendőrség intézkedési kötelezettségének részbeni teljesítése, és a szolgálati fellépés kapcsán. Az igazoltatás retorziós jellege, a testi kényszer és bilincskalkulációra történő felszólítás elmaradása, valamint a telefonhasználat korlátozása miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, az előállítás végett a személyi szabadsághoz fűződő joga, a rendőri hangnem miatt pedig az emberi méltósághoz való jogának sérelmét is megállapította a Panasztestület.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

III.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárásban az előállítás jogszerűsége és időtartama, a testi kényszer és bilincs alkalmazásának jogszerűsége, a rendőrök hangneme és a hozzátartozó értesítésének elmaradása tekintetében született helyt adó döntés, egyebekben a panasz elutasításra került.

A főkapitányi döntéssel szemben a panaszos felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztett elő.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) ítéletében – annak rendelkező részében – az alábbiak szerint döntött:

„A Bíróság az alperes ... határozatát, a rendőri intézkedés elleni panaszt elutasító részében hatályon kívül helyezi, és az alperest e körben új eljárásra kötelezi.”

A Bíróság ítélete az alábbiakat tartalmazza:

„A felperes az eljárás során iratbetekintési jogával nem élhetett, azt a hatóság részére nem biztosította a határozat meghozatala előtt, következésképpen a felperes észrevételt, nyilatkozatot sem tehetett, és bizonyítási indítványokkal sem élhetett, mindez pedig a felperes eljárási jogainak súlyos sérelmét eredményezte”.

Erre figyelemmel a Bíróság a felperes keresetét alaposnak találta és ítéletével *„az alperes határozatát a panaszt elutasító részében hatályon kívül helyezte és az alperest e körben új eljárásra kötelezte”* azzal, hogy *„az új eljárás során a felperes részére a beszerzett bizonyítékokat rendelkezésre kell bocsátani, és a Ket.-ben előírtaknak megfelelően nyilatkozattételi, iratbetekintési, észrevételezési jogot kell részére biztosítani, és fel kell hívni, hogy bizonyítási indítványait jelentse be. Amennyiben pedig az alperes a felperes által előterjesztett bizonyítási indítványokat esetlegesen mellőzi, a határozat indokolásában a Ket. 72. § (1) bekezdés eb) pontja szerint ki kell térnie arra, hogy az ügyfél által felajánlott bizonyítékokat, illetőleg bizonyítást a hatóság mely indokok alapján mellőzte”.*

A megismételt közigazgatási hatósági eljárásban *-n a panaszos részére az ügyben keletkezett bizonyítékok ismertetésére került sor, majd a panasz elutasításra került.

A panaszos a főkapitányi döntéssel szemben ismét felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben kérte a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését, tekintettel arra, hogy az Országos Rendőr-főkapitányság az előző ítéletben foglaltak ellenére nem tette lehetővé a teljes iratanyag megismerését, valamint anélkül mellőzte bizonyítási indítványait, hogy annak kellő indokát adta volna.

A Bíróság ítéletében – annak rendelkező részében – az alábbiak szerint döntött:

„A bíróság az alperes ... határozatát hatályon kívül helyezi, és az alperest új eljárásra kötelezi”.

A Bíróság ítélete az alábbiakat tartalmazza:

„Az alperes helyesen járt el, amikor * napján a Ket. 70. § (1) bekezdése alapján csak a bizonyítékokat ismertette a felperessel, ugyanakkor – figyelemmel arra, hogy ezen alkalommal felperes egyértelmű nyilatkozatot tett arra vonatkozóan, hogy az ügyben keletkezett összes iratba be kíván tekinteni – a Ket. 68. § (1) bekezdése alapján erre is lehetőséget kellett volna részére biztosítani, akár azonnal, akár egy újabb időpontban”.

„A bíróság azt is megállapította, hogy az alperes nem indokolta meg valamennyi, a felperes által előterjesztett bizonyítási indítvány mellőzését. Felperes nemcsak a térfelügyelő kamera, hanem a Rendőrkapitányság külső és belső biztonsági kamerái által rögzített felvételek beszerzését indítványozta, továbbá a 107 és 112-es központba a * napján érkezett bejelentések vizsgálatát, különös tekintettel * bejelentésére, végül kérte megkeresni a telefonszolgáltatókat azzal kapcsolatban, hogy *-t hányszor hívták a Rendőrkapitányság vonalas és szolgálati telefonszámairól * és * között. Alperesi határozat utóbbi bizonyítási indítványok mellőzésével kapcsolatban semmiféle indokot nem tartalmaz, részben maguk a bizonyítási indítványok sem kerültek feltüntetésre a határozatban”.

„Az új eljárás során az alperesnek a jogerős ítéletben foglaltak maradéktalan megtartásával kell eljárnia, figyelemmel a bíróság által a fentiekben kifejtettekre”.

IV.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be, majd használta fel:

- előterjesztett panaszbeadvány;
- az előállítás időtartamáról készült igazolások;
- OMSZ Mentési dokumentációs lap és a Kórház által kiállított ambuláns-kezelő lap;
- panasz-kiegészítés;
- további beadvány;
- adatszolgáltatás;
- kivizsgáló jelentés;
- kivizsgáló rendőri jelentés;
- rendőri jelentések;
- jegyzőkönyv iratismertetésről;
- jelentés az előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról, és a hozzá kapcsolódó parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- panaszos által készített hangfelvételek;
- tájékoztató levél;
- végzés ügyfél értesítéséről;
- jegyzőkönyv iratismertetés elmaradásáról;
- végzés ügyfél értesítéséről;
- beadvány;
- jegyzőkönyv iratismertetésről;

- átirat belföldi jogsegélyről;
- Kft. tájékoztató levele;
- végzés értesítésről;
- feljegyzés;
- Bíróság ítélete;
- Bíróság ítélete.

V.

A rendelkezésre álló – a határozat IV. részében felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

A kivizsgáló rendőri jelentés szerint a panaszos *-én * órákor tett bejelentést a Rendőrség segélyhívó számára, miszerint volt élettársa, nem volt hajlandó őt beengedni a lakásba – bírósági végzésben foglalt – gyermekláthatás céljából.

A bejelentés alapján a Rendőrkapitányság ügyeletes *-n * órákor EDR rádión, nyílt forgalmazásban utasította a gépkocsizó járőrszolgálatot ellátó rendőröket, hogy jelenjenek meg a * utcában, mert onnan gyermekláthatással összefüggő vitáról érkezett bejelentés.

A rendőri jelentés szerint a rendőröket a helyszínen a panaszos fogadta, aki elmondta, hogy * a közös gyermekkel való kapcsolattartást akadályozta, amelyre vonatkozóan bírósági végzéssel rendelkezett. A rendőrök a panaszossal közösen * meghallgatása céljából becsengettek a * számú lakásba. * a rendőröket a lakásba beengedte, azonban a panaszost nem, arra hivatkozva, hogy a fenti címre bejelentve nem volt, ezért a panaszos a folyosón maradt, amelynek következtében a panaszos „örjöngeni” kezdett. * elmondta, hogy a gyermeket nem kívánja átadni. Ezzel kapcsolatban megjegyzésre került, hogy a rendőrök a gyermekkel nem találkoztak a lakásban. * meghallgatása közben a panaszos a folyosón folyamatosan kiabált, ütötte a bejárati ajtót, azt csak azért nem tudta kinyitni, mert kulcsra zárt állapotban volt. Ezt követően a rendőrök * részére a jogi felvilágosítást megadták, amelyet * tudomásul vett, a rendőrök pedig az ajtón kilépve távoztak a lakásból.

Erre a panaszos kérdőre vonta a rendőröket * személylyel szembeni intézkedéssel kapcsolatban, véleménye szerint elfogultak voltak vele, egyben követelte gyermekének lakásból történő kihozatalát. Erre a rendőrök közölték a panaszossal, hogy nem áll módjukban ezt tenni és a gyermekkel való kapcsolattartással, elhelyezéssel összefüggő problémával a gyámhatósághoz kell fordulni.

Ekkor a panaszos szidalmazni kezdte a rendőrséget, a rendőrökkel pedig személyeskedett, hogy mennyire tudatlanok és nem tudják, hogy mi a dolguk és a rendőrök semmirekellők. Ekkor a rendőrök a panaszost felszólították, hogy hagyja el a lépcsőházat és hangoskodásával ne zavarja az ott lakókat. Ezt követően a lépcsőházból kiérve a panaszost a rendőrök igazolásra szólították fel, amelyre a panaszos közölte, hogy majd ha kedve lesz és ismét csengetett * kapucsengőjén. Erre a rendőrök a „Törvény nevében!” szavak előre bocsátásával a panaszost ismételtlen igazolásra szólították fel azzal, hogy amennyiben azt megtagadja, úgy a Rendőrkapitányságra kerül előállításra. Erre vonatkozóan megjegyzésre került, hogy a panaszos hatodszori felszólításra sem igazolta magát, majd el akarta hagyni a helyszínt. Erre figyelemmel a rendőrök a panaszos két karját megfogva a szolgálati járműhöz akarták vezetni, mire a panaszos megpróbálta a rendőri fogásból a karját kirántani. Ezt követően a panaszossal szemben a rendőrök testi kényszerrel alkalmazva kezeit hátra helyzetbe bilincseltek, amelyre figyelmeztetés nem történt, mert az ezzel járó késedelem veszéllyel járt volna. Ezután a panaszost a szolgálati gépjármű jobb hátsó ülésére ültették, egyben közölték vele, hogy a Rendőrkapitányságra

előállítják, mivel az igazolást megtagadta, valamint az intézkedés alól ki akarta vonni magát. Erre a panaszos ismét szidalmazta a rendőröket és közölte, hogy hívják fel az ügyvédjét.

A Rendőrkapitányságon a panaszoshoz a rendőrök mentőt hívtak, mivel a panaszos olyan kijelentést tett, miszerint ki fogja „rúgatni” a rendőröket arra hivatkozva, hogy őt bántalmazták. A mentősök *-n * órákor érkeztek a kapitányság épületébe, ahol a panaszost megvizsgálták és megállapították, hogy a bilincselés következtében a panaszos csuklóján hámsérülés keletkezett, más sérülése nem. Ezután a panaszos a Rendőrkapitányságról *-n * órákor távozott.

Az intézkedéssel kapcsolatban a rendőri jelentésben megjegyzésre került, hogy a panaszos az intézkedés alatt folyamatosan diktafonnal rögzített mindent, amelyhez a rendőrök nem járultak hozzá, többször felszólították a panaszost, hogy azt kapcsolja ki, azonban a panaszos úgy nyilatkozott, hogy a kirúgáshoz a felvétel bizonyítékul szolgál. A panaszos folyamatosan provokatív magatartást tanúsított és kivonta magát a jogszerű rendőri intézkedés alól.

VI.

A panaszos által *-n a panasz tárgyában előterjesztett észrevételek, indítványok az alábbiakban összegezhetőek.

- 1) A panaszos a teljes iratanyagba be kívánt tekinteni, amelyre nem volt lehetősége, így azokra észrevételt nem tudott tenni;
- 2) A panaszos állítása szerint a kapitányság vezetője több alkalommal elfogultságot jelentett be a panaszost érintő eljárások elbírálása vonatkozásában, illetőleg több alkalommal a kapitányság az őt érintő eljárásokból kizárásra is került. Erre figyelemmel a panaszos álláspontja szerint amennyiben a kapitányság vezetőjével szemben kizárási ok merül fel, úgy többet nem járhat el a panaszos ügyeiben, azt egyenként nem kell a továbbiakban vizsgálni, amely alapján a helyszínrre másik Rendőrkapitányság járőreit kellett volna küldeni;
- 3) A panaszos továbbra is hangsúlyozta, hogy a rendőrök elfogult intézkedést tanúsítottak. Álláspontja szerint a becsatolt felvételtől és a Panasztestület által hozott állásfoglalásból is kitűnik, hogy a lépcsőházban nem hangoskodott, nem rugdosta az ajtót, nem tanúsított antiszociális magatartást, hiszen a ház lakóitól sem érkezett erre vonatkozó bejelentés. Erre figyelemmel a panaszos ismételt kiemelte, hogy a rendőri jelentés valótlan tartalmú, amely körülmény az eljárás során nem került kivizsgálásra;
- 4) A gyermekláthatással összefüggően a panaszos ismételt hangsúlyozta, hogy *-t jogainak érvényesítéséről részletesen kioktatták, ellenben őt nem; állítása szerint a rendőrök nem győződtek meg a gyermeke testi épségéről, aki anyai nagyszülők által bezárva illetve lefogva volt a belső szobában. A gyermekét a helyszínen nem hallgatták meg. Ezzel összefüggésben a rendőri jelentés szintén valótlan tartalmú, mert a bejárat kapunál az egyik rendőrtől gyermeke felől érdeklődött, aki közölte, hogy látta a gyermeket, jól van, beszélt vele, azonban a rendőri jelentés szerint a rendőr a lakásban a gyermekkel nem találkozott, nem látta. A panaszos álláspontja szerint a rendőrnek meg kellett volna győződnie, hogy a gyermek hol van, mi történt vele; elmondása szerint az elfogult intézkedésre utal az is, hogy * által tett korábbi bejelentések következtében a rendőrök jelzéssel éltek a gyámhivatal felé, azonban jelen bejelentés vonatkozásában a rendőrök nem tettek eleget jogszabályi kötelezettségüknek;
- 5) A panaszos állítása szerint a testi kényszer és a bilincs alkalmazására őt a rendőrök nem figyelmeztették, ellenállást, provokatív magatartást nem tanúsított, csupán a kapucsengőt megnyomva, mint aggódó apa szeretett volna gyermekével beszélni. Nemhogy hatszori, hanem egyszeri felszólítás sem hangzott el a bilincselés előtt –

amelyre figyelemmel valótlan tartalmú a rendőri jelentés –, amely körülmény vizsgálatára szintén nem került sor;

- 6) A panaszos indítványozta a * utcába telepített térfigyelő kamerarendszer, --n * óra és * óra közötti időben rögzített felvételeinek, valamint a rendőrség által rögzített felvételeinek beszerzését, illetőleg * bejelentésének rögzített hanganyagát;
- 7) A panaszos aggályosnak tartotta, hogy nem indult fegyelmi eljárás az intézkedő rendőrrel szemben az általa helyszínen tanúsított rendőri magatartás miatt. Ezzel kapcsolatban már a helyszínen, de a „későbbi levelében” is kérte, hogy az intézkedés időpontjában a helyszínen elhaladó „idősebb hölgy” adatai kerüljenek rögzítésre, hogy tanúként előadhassa az ott látott rendőri erőszakot és brutalitást, valamint a részrehajló intézkedést.
- 8) A panaszos indítványozta továbbá a 107 és 112-es központba a * napján érkezett bejelentések vizsgálatát, különös tekintettel * bejelentésére, egyben kérte megkeresni a telefonszolgáltatókat azzal kapcsolatban, hogy *-t hányszor hívták a kapitányság vonalas és szolgálati telefonszámairól * és * között. Ezzel összefüggésben a panaszos indítványozta még * lakcímkártyáján, személyi igazolványán szereplő adatok ellenőrzését – mivel tudomása szerint az intézkedés időpontjában azon más lakcímadat szerepelt, az csupán * évben változott meg –, figyelemmel az igazoltatás során rögzített adatokra, amely álláspontja szerint igazolja, hogy a rendőrök a jelentésben valótlan adatokat rögzítettek, majd azt utólag meghamisították. Ha valóban igazoltatták *-t, akkor a rendőr nem írhatott volna később „más tényeket a személyi igazolványáról, a lakcímkártyájáról”, amely körülmény szintén nem került kivizsgálásra. A panaszos elmondása szerint a Robotzsaru pontosan rögzíti, hogy a jelentés mikor, milyen tartalommal készült, annak tartalma később megváltoztatásra kerülhet, ezért kérte annak megállapítását, hogy a rendőri jelentések mikor készültek, azokon utoljára mikor változtattak. Amennyiben a jelentések utólag manipulálhatóak, akkor azok hitelessége megkérdőjelezhető, mint ahogy az igazolásokon is eltérő dátum szerepel szabadon bocsátásának időpontjaként.

VII.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásakor először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszosi sérelemre, indítványra kiterjed-e a hatásköröm.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső büntmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 29. § a) pontja alapján „*Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-*

végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja és a kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncselekmény”.

1. Rendőri bántalmazás, rendőri jelentések valótlan tartalma

A panaszos állítása szerint a rendőrök az intézkedés során bántalmazták, a rendőrautóba történő beszállásakor fejét nekivágták az autó karosszériájának. A rendőri brutalitás bizonyítása kapcsán a panaszos – a határozat VI. rész 7) pontjában foglaltak szerint – indítványozta, hogy a helyszínen elhaladó „idősebb hölgy” tanúként kerüljön meghallgatásra. A panaszos indítványainak előterjesztése során továbbra is hangsúlyozta – VI. rész 5) és 8) pontjában foglaltak szerint – a rendőri jelentések valótlan tartalmát.

Megállapítható, hogy a rendőri bántalmazással kapcsolatban a Nyomozó Ügyészségen – hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt – * számon indult nyomozás. A Nyomozó Ügyészségi iratok megtekintéséről szóló jegyzőkönyvben a panaszos által előadott bűncselekmények gyanúját felvető körülmények rögzítésre kerültek.

Annak megállapítása, hogy a sérelmezett intézkedés során történt-e rendőri bántalmazás, jelen eljárásnak nem feladata, tekintettel arra, hogy annak vizsgálatára a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyészség jogosult.

A panaszos által indítványozott „idősebb hölgy” – akit a panaszos név szerint nem azonosított – tanúként történő meghallgatására tett indítványát a személy azonosíthatatlansága okán elutasítom.

Jelen közigazgatási eljárásnak nem feladata bűncselekmény elkövetésének megállapítása.

Erre figyelemmel a panaszosnak – a rendőri jelentés valótlan tartalmát érintő – a közokirat-hamisítás elkövetése gyanújának a megállapításával összefüggő indítványát hatáskör hiánya okán elutasítom.

2. Fegyelmi eljárás kezdeményezése

A panaszos aggályosnak tartotta, hogy nem indult fegyelmi eljárás az intézkedő rendőrrel szemben az általa helyszínen tanúsított rendőri magatartás miatt.

Az intézkedéskor hatályban volt a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 126. § (1) bekezdés értelmében „*A fegyelmi jogkört - a (2)-(5) bekezdésben meghatározott kivételekkel - az állományilletékes parancsnok gyakorolja*”.

A hivatkozott jogszabályhely alapján megállapítható, hogy az intézkedő rendőrrel szembeni esetleges fegyelmi eljárás megindítása az állományilletékes parancsnok hatásköre, amely okán jelen észrevétel vizsgálatát mellőztem.

VIII.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 97. § (4) bekezdése alapján:

„A bíróság határozatának rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban és a cselekménynek a bíróság határozatával elrendelt megvalósítása során köti az eljáró közigazgatási szerveket.”

A rendőri intézkedés tárgyában – figyelemmel a Bíróság által hozott ítéletekben foglaltakra – a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

1. Indokolatlanul hosszú idő alatt történő helyszínre érkezés

Az intézkedéskor hatályban lévő Rtv. 13. § (1) bekezdés szerint *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van”*.

Az intézkedéskor hatályban lévő, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. § (2) bekezdés alapján *„Több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani”*.

A (3) bekezdés első mondata értelmében *„A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előjárónak történő jelentéssel vagy az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv legközelebbi ügyeletének vagy tevékenység-irányítási központjának értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni”*.

Az intézkedéskor hatályban volt a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 195. § (4) bekezdés szerint *„Aki a bírósági vagy hatósági határozat alapján nála elhelyezett kiskorú és a kiskorúval kapcsolattartásra jogosult személy közötti kapcsolat kialakítását vagy fenntartását a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabását követően is akadályozza, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”*.

A panaszbeadvány szerint a panaszos *-n miután telefonon rendőri segítséget kért, hogy gyermekét láthassa, a rendőrség „indokolatlanul 35 percet” várakoztatta őt a hidegben.

A kivizsgáló rendőri jelentés szerint a panaszos *-n * órakor tett bejelentést a Rendőrség segélyhívó számára, miszerint *nem volt hajlandó őt beengedni a lakásba – bírósági végzésben foglalt – gyermekláthatás céljából. A bejelentés alapján a Rendőrkapitányság ügyeletes *-n * órakor EDR rádión, nyílt forgalmazásban utasította a gépkocsizó járőrszolgálatot ellátó rendőröket, hogy jelenjenek meg a * utcában, mert onnan gyermekláthatási vitáról érkezett bejelentés. Ezt követően érkeztek meg a rendőrök a helyszínre.

A hivatkozott jogszabályhelyek alapján megállapítható, hogy a panaszos bejelentése szerint a rendőröket intézkedési kötelezettség terhelte, hiszen felmerült annak a gyanúja, hogy a gyermek sérelmére kisebb súlyú jogellenes cselekményt követnek el, ezért a rendőrök a kapott utasítás szerint a helyszínen megjelentek.

Önmagában azon sérelmezett körülmény, miszerint a rendőrök a bejelentéstől számított 35 perc elteltével érkeztek meg a helyszínre, a rendőri intézkedést nem teszi jogszerűtlenné figyelemmel arra, hogy a bejelentés egy kisebb súlyú jogellenes cselekményre irányult, ezért az azonnali, haladéktalan intézkedést nem igényelt. A helyszínre érkezésig eltelt időtartam nem volt kiugróan aránytalan.

A leírtak alapján a panasz e tekintetben alaptalan.

2. Gyermekláthatás akadályoztatása

Az Rtv. 24. § (1) bekezdés alapján „A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni”.

A (2) bekezdés értelmében „A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne”.

Az intézkedéskor hatályban volt a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (továbbiakban: Csjt.) 92. § (1) bekezdés értelmében „A gyermeknek joga, hogy különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermekétől különélő szülő joga és kötelessége, hogy gyermekével kapcsolatot tartson fenn, vele rendszeresen érintkezzen (a kapcsolattartás joga). A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani”.

A (4) bekezdés szerint „A kapcsolattartásról - a szülők megegyezésének hiányában, illetőleg a szülők és a gyám közötti vita esetében - a gyámhatóság dönt. Ha házassági vagy gyermekelhelyezési per van folyamatban, a szülők megegyezésének hiányában a kapcsolattartásról a bíróság dönt. A gyámhatóság, illetőleg a házassági vagy gyermekelhelyezési perben a bíróság a felrható magatartást tanúsító szülő kapcsolattartási jogát a gyermek érdekében korlátozhatja vagy megvonhatja, illetőleg e jog gyakorlásának szünetelését rendelheti el”.

Az (5) bekezdés alapján „Ha a kapcsolattartás kérdésében a bíróság döntött, ennek megváltoztatását a határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül csak a bíróságnál lehet kérni”.

A (6) bekezdés értelmében „A kapcsolattartásra vonatkozó bírósági határozat végrehajtásáról a gyámhatóság gondoskodik”.

A panaszos állítása szerint a helyszínre kikerkező rendőrök bementek * lakásába, azonban * továbbra sem engedte meg, hogy a panaszos a gyermekével találkozzon. A panaszos sérelmezte, hogy a bírósági végzés felmutatása ellenére a rendőrök nem tették meg a szükséges intézkedést, tekintettel arra, hogy * nem tudott semmilyen iratot felmutatni, amely alapján az adott időpontban nála lehetett a gyermek.

A előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés tartalmazza, hogy a rendőröket a helyszínen a panaszos fogadta, aki elmondta, hogy * a közös gyermek láthatását akadályozta, amelyre vonatkozóan bírósági végzéssel rendelkezett. A rendőrök a panaszossal közösen *

meghallgatása céljából becsengettek a * számú lakásba. * a rendőröket a lakásba beengedte, azonban a panaszost nem, mivel ő a fenti címre bejelentve nem volt, ezért a panaszos a folyosón maradt. * meghallgatása és részére történő jogi felvilágosítás adása közben a panaszos a folyosón folyamatosan kiabált, ütötte a bejárati ajtót. *a jogi felvilágosítást tudomásul vette, a rendőrök pedig távoztak a lakásból. Ezt követően a rendőrök felvilágosították a panaszost, hogy a gyermek elhelyezési probléma végett a gyámhatósághoz kell fordulnia.

A hangfelvételekből megállapítható volt, hogy a panaszost több alkalommal – a helyszínen és a szolgálati gépjárműben is – tájékoztatták arról, hogy a rendőrségnek az adott vita eldöntésére nincs intézkedési jogköre, hatáskörrel a gyámhatóság rendelkezik. A rendőrök azt tanácsolták a panaszosnak, hogy telefonon próbálja elérni az illetékes gyámhatóságot, amely bővebb felvilágosítást tud adni számára, hogyan, milyen módon orvosolhatja problémáját. Ezt követően a panaszos telefonbeszélgetést kezdeményezett amely során a gyámhivatal kiértékelését kérte, illetve annak telefonszámáról érdeklődött, egyben beszámolt arról, hogy a rendőrök ugyan helyszínen vannak, de nem tették meg a megfelelő intézkedést. Majd újabb telefonbeszélgetést kezdeményezett, amelynek során a budapesti központi gyámhivatal telefonszámáról érdeklődött, miközben elmondta, hogy ilyenkor *-n nincs senki, ezért kérte a központi gyámhivatalt, amely tudomása szerint a *-ban van. Majd a panaszos tájékoztatta a rendőrt, hogy a kapott telefonszámot hívta, de azt nem vették fel.

A hivatkozott jogszabályhelyek, valamint a rendőri jelentésben foglaltak szerint megállapítható, hogy a szülő és gyermek közötti kapcsolattartásra vonatkozó bírósági határozat végrehajtására a gyámhatóság rendelkezik hatáskörrel. Ennek alapján, a helyszínen intézkedő rendőröknek a kapcsolattartási jogvita eldöntésére nincs hatáskörük. Erre figyelemmel az intézkedő rendőrök jogszerűen és szakszerűen jártak el akkor, amikor a helyszínen megjelenve a panaszost és a másik érintett személyt meghallgatták és őket a szükséges jogi felvilágosításban részesítették.

Megállapítható továbbá, hogy az intézkedő rendőröktől a jogérvényesítés módja tekintetében – tehát milyen kérelmet, milyen határidőn belül, hogyan kell benyújtani – bővebb felvilágosítás nem várható el, hiszen ezek olyan szakmai, gyakorlati kérdések, amelyek megválaszolása csak az adott területen dolgozó szakemberektől várható el.

Mindezekre tekintettel, az e körben előadott panasz alaptalan.

A panaszos által a gyermekláthatás akadályoztatásával összefüggően – a határozat VI. rész 4. pontjában foglaltak szerint – észrevételezte, hogy a rendőrök a helyszínen nem győződtek meg a gyermek holléte felől, nem hallgatták meg, illetve nem éltek jelzéssel a gyámhatóság felé.

Az intézkedéskor hatályban lévő a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (1) bekezdés értelmében *„Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptervekenység keretében*

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,*
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,*
- c) a köznevelési intézmények,*
- d) a rendőrség,*

- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- k) a munkaiügyi hatóság”.

A (2) bekezdés alapján „Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek

- a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet”.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A hivatkozott jogszabályhely a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai számára a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a kiskorú veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében együttműködési kötelezettség keretében megvalósuló kölcsönös tájékoztatást ír elő.

A törvény a jelzést akkor teszi kötelezővé, ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, illetőleg hatósági eljárást akkor kell kezdeményezni, ha a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok áll fenn.

Ilyen körülmény a rendőri intézkedés alkalmával nem állt fenn, így a rendőrök nem voltak kötelesek jelzéssel élni a gyámhatóság felé.

A kapcsolattartás szabályozása a szülők megállapodásával, egyezségével, vagy a gyámhatósági illetve gyermekelhelyezési per esetén bírósági határozattal történik. Figyelemmel arra, hogy a rendőrök a szülők között fennálló vitába érdemben hatáskör hiánya miatt nem avatkozhattak be, illetőleg a jogi felvilágosításon túl érdemi intézkedést nem tehettek, így a rendőri intézkedés nem vált jogszerűtlenné azáltal, hogy a helyszínen a gyermek holléte felől nem érdeklődtek, illetőleg őt nem hallgatták meg.

3. Igazoltatás jogszerűsége

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja szerint „A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A (2) bekezdés értelmében „Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.”

A (4) bekezdés alapján „A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság

megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatotról fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.”

A Szolgálati Szabályzat 25. § (1) bekezdés szerint *„Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága vagy az igazoltatott személyazonossága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési nyilvántartási rendszerben, valamint - szükség szerint - a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban vagy az okmány-nyilvántartásban.”*

Az Rtv. 19. § (1) bekezdés értelmében *„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”*

Az Rtv. 15. § (1) bekezdés alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”*

A (2) bekezdés szerint *„Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”*

A panaszos állítása szerint miután a rendőrök „kitessékelték” a lépcsőházból, kaputelefonon szeretett volna beszélni gyermekével, és miközben szólt a kapucsengő a férfi rendőr ott maradt a panaszossal és igazolásra szólította fel őt. A panaszos erre közölte, hogy mindjárt előkeresi okmányait, amelyek a táskájában, vagy a sarkon parkoló autójában vannak. Erre a rendőr úgy reagált, hogy vele szemben most intézkednek, ezért a panaszos köteles átadni igazolványát. Ezt követően a panaszos a táskájában el kezdte keresni az iratait, amikor a rendőr jobb kezét kitekerve a kaputól 20 méterre lévő rendőrautóhoz „cibálta”, majd kezeit hátrabilincselte. A panaszos álláspontja szerint a rendőr megvárhatta volna, amíg iratait előkeresi, de a vele 12 évig együtt élő társa is igazolhatta volna őt, vagy a központi nyilvántartásból is lekérhették volna adatait. A panaszos indokolatlan „packázásnak” tartotta, hogy igazoltatják annak fényében, hogy nem követett el bűncselekményt, ráadásul ő hívta a rendőröket, és telefonon keresztül megadta az adatait, másfelől a rendőrök *-t sem igazoltatták.

A panaszos előadta továbbá, hogy nem kiabált a lépcsőházban, nem verte az ajtót, nem szidalmazta a rendőröket, és nem nevezte őket „tudatlan semmirekellőknek”. Továbbá nem mondott olyat, „hogy ha majd lesz kedve” akkor igazolja magát.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés szerint a rendőrök miután a panaszos részére jogi felvilágosítást adtak, a panaszos szidalmazni kezdte a rendőrséget, a rendőrökkel pedig személyeskedett, hogy mennyire tudatlanok és nem tudják, hogy mi a dolguk és a rendőrök semmirekellők. Ekkor a rendőrök a panaszost felszólították, hogy hagyja el a lépcsőházat és hangoskodásával ne zavarja az ott lakókat. Ezt követően a lépcsőházból kiérve a panaszost a rendőrök igazolásra szólították fel, amelyre a panaszos közölte, hogy majd ha kedve lesz és ismét csengetett * kapucsengőjén. Erre a rendőrök a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával a panaszost ismételtén igazolásra szólították fel azzal, hogy amennyiben azt

megtagadja, úgy a Rendőrkapitányságra kerül előállításra. A rendőri jelentés megjegyezte, hogy a panaszos hatodszori felszólításra sem igazolta magát, majd el akarta hagyni a helyszínt.

A hangfelvételen hallható volt, a rendőr a panaszost igazolásra hívta fel, miszerint „Igazolja magát a rendőri felszólításra”, erre a panaszos „Miért Uram” kérdő feleletet adott, erre a rendőr „Még egyszer igazolja magát vagy nem”, erre a panaszos „Szeretném megkérdezni miért”, erre a rendőr „Mert intézkedés alá vontam”, erre a panaszos „De miért”, a rendőr „Mert Ön hívott ki ide minket”, erre a panaszos „Na hát akkor”, erre a rendőr „Ehhez van jogköröm”, majd a rendőr „Na igazolja magát”, amelyre a panaszos közölte, hogy „Persze uram majd mindjárt”, erre a rendőr „Most”, erre a panaszos „Mh”. Eközben a kaputelefon csengője hallatszott. Ezután a rendőr közölte, hogy „Jó, nem igazolja magát előállítjuk a kapitányságra, jó, jöjjön”.

A hivatkozott jogszabályhelyek alapján megállapítható, hogy az igazoltatás célhoz kötött. A rendőr azt a személyt igazoltathatja, akinek személyazonosságát meg kell állapítania. Az igazoltatás célja tehát az, hogy egyedileg azonosított személy vonatkozásában indokolt esetben eljárást lehessen kezdeményezni, majd jogerővel bíró egyedi hatósági döntést lehessen hozni. A mérlegelés – amelyet jogszabály biztosít – tehát az intézkedési szituáció összes körülményei alapján történik. Jelen esetben a rendőrök a helyszínen fennállt konfliktushelyzet kezelését követően a lépcsőház előtt kellő jogalap birtokában igazoltatták a panaszost, amelynek végrehajtása nem volt jogszerűtlen, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

4. Intézkedés céljával kapcsolatos közlés elmaradása

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés alapján „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről”.

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdés szerint „Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja”.

A (2) bekezdés értelmében „A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti”.

A (3) bekezdés alapján „Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel”.

A panaszos állítása szerint, amikor a rendőrök őt igazolásra szólították fel, megkérdezte, hogy miért kívánnak vele szemben intézkedni, mit követett el, azonban választ a rendőröktől nem kapott.

A elnevezésű hangfelvételen jól hallható, hogy amikor a panaszos megkérdezi az intézkedő rendőrtől, miért kívánja őt igazoltatni, az alábbi választ kapja: „*mert intézkedés alá vontam*”, „*mert Ön hívott ki ide minket, ehhez van jogköröm*”.

A hangfelvétel tanúsága szerint elhangzott rendőri közlés bár nem volt részletes, ugyanakkor a panaszos számára e közlés jelentése nyilvánvaló kellett, hogy legyen, tekintettel arra, hogy a panaszos bejelentése alapján került sor a rendőri intézkedés kezdeményezésére, az érintettek meghallgatására és a részükre történő jogi felvilágosítás adására. E körülményre figyelemmel a hangfelvételen elhangzott rendőri közlést fogadtam el tényként azzal, hogy az intézkedés céljával kapcsolatos közlés a rendőrök részéről megtörtént, ezért a panasz erre vonatkozó része alaptalan.

5. Előállítás

5/a) Előállítás jogszerűsége

5/c) Előállítás időtartama

Tekintettel arra, hogy a Bíróság ítéletében foglaltak szerint a határozatot a panaszt elutasító részében helyezte hatályon kívül, ezért a panasznak az előállítás jogszerűsége és időtartama vonatkozásában – figyelemmel arra, hogy a határozatban annak helyt adtam – ismételt elbírálását mellőztem.

5/b) Előállítás okával kapcsolatos közlés elmaradása

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés alapján „*A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről*”.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint „*Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani*”.

A panaszos elmondása szerint a rendőrök nem tájékoztatták az előállítás okáról.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint a panaszost tájékoztatták előállításának okáról, közölték vele ugyanis, hogy elő fogják állítani a Rendőrkapitányságra igazolás megtagadása végett.

Ezt támasztja alá a * elnevezésű hangfelvétel is, amelyen az intézkedő rendőr közli a panaszossal, hogy elő fogják állítani, mert nem igazolta magát.

A rendőri jelentésben foglaltakra, valamint a hangfelvétel alapján megállapítható, hogy az előállítás okának közlése a panaszos részére megtörtént, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

6. A testi kényszer és bilincs alkalmazásának jogszerűsége

7. A rendőrök hangneme

8. A hozzátartozó vagy más személy értesítésének hiánya

Tekintettel arra, hogy a Bíróság ítéletében foglaltak szerint a határozatot a panaszt elutasító részében helyezte hatályon kívül, ezért a fenti panaspontok – a testi kényszer és bilincs alkalmazásának jogszerűsége, a rendőrök hangneme és a hozzátartozó vagy más személy értesítésének hiánya vonatkozásában, figyelemmel arra, hogy a határozatban annak helyt adtam – ismételt elbírálását mellőztem.

9. Személyes tárgyak elvétele, diktafonról készített felvételek törlése

A panaszos állítása szerint miután megbilincseltek elvették személyes tárgyait, a mobiltelefonját, valamint diktafonját. Személyes tárgyait a kapitányságon sem adták vissza, telefonját diktafonját „nyomkodták”, mert törölni akarták a rendőri „brutalitást” bizonyító hangfelvételt. A panaszos elmondása szerint a rendőrök a diktafonjával készített felvételeket törölték, és az intézkedés során, a kapitányságon átadott, a beteg testvére nevére szóló Magyar Államkincstár által kiállított plasztikkártyát sem adták vissza.

A panaszt kivizsgáló rendőri jelentés tartalmazza, hogy az intézkedő rendőrök a panaszostól nem vettek el személyes tárgyakat, a panaszlevélben említett diktafont sem. A panaszos értéktárgyai – beleértve mobiltelefonját és diktafonját – a beszállítás során és a Rendőrkapitányság épületében is végig a közvetlen közelében (a szolgálati gépjármű hátsó ülésén) avagy a panaszos farzsebében voltak. Amennyiben értéktárgyait a beszállítást követően elvették volna a panaszostól, arról jegyzőkönyvet kellett volna készíteni, azonban ilyen jegyzőkönyv sem készült.

A kivizsgáló rendőri jelentés tartalmazza továbbá, hogy a panaszos a gyorsabb ügyintézés miatt előállító helyiségbe nem került elhelyezésre. A személyazonosság megállapítása után az előállított személyek rögtön szabadíthatóak, így az előállítás idejét főlegesen nem növeli az adminisztrációs ügyintézés, mint az előállító helyiség nyilvántartásainak vezetése, a befogadás, a letéti jegyzőkönyv kiállítása. Mivel a panaszost előállító helyiségbe nem helyezték, ezért részére ezzel kapcsolatos írásos tájékoztatás sem került átadásra.

Tekintettel arra, hogy a Rendőrkapitányságra történő beszállítást követően megállapításra került a panaszos személyazonossága, illetőleg előállító helyiségbe sem került elhelyezésre, valamint figyelemmel azon körülményre, miszerint a panaszos maga küldte el a Panasztestület részére az intézkedésről diktafonnal készített felvételeit, a rendőri jelentés közokirati minősége tekintetében az abban foglaltakat fogadtam el tényként azzal, hogy a rendőrök a panaszos személyes tárgyait és diktafonját nem vették el, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

10. Rendőri intézkedés részrehajló volta

Az Rtv. 13. § (2) bekezdés alapján „*A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni*”.

A panaszos állítása szerint az intézkedő rendőrök vélhetőleg elfogultak voltak volt élettársával kapcsolatban, hiszen ő intim kapcsolatot létesített az eljáró rendőrkapitányság volt vezetőjével. A hangfelvételeken is hallható, ahogyan kérdőre vonta emiatt a rendőröket.

A panaszos által előterjesztett indítványok alkalmával ismételten hangsúlyozta a rendőrök által foganatosított részrehajló rendőri intézkedést.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés tartalmazza, hogy a rendőrök miután a panaszos volt élettársa lakásából kiléptek akkor a panaszos kérdőre vonta a rendőröket miszerint, a rendőrök hogy intézkedtek, mert biztos elfogultak voltak, egyben pedig követelte a panaszos, hogy hozzák ki a lakásból a gyermeket. Ezt követően a rendőrök a panaszossal közölték, hogy ilyet nem áll módjukban tenni, egyben gyermekláthatással kapcsolatban részére jogi felvilágosítást adtak.

A leírtak alapján megállapítható, hogy a rendőrök intézkedésük során mind a panaszost, mind a volt élettársat meghallgatták, részükre jogi felvilágosítást megadták, valamint olyan körülmény nem merült fel, illetőleg a panaszos sem közölt olyan konkrét tényt, amely azt igazolta volna, hogy a vele szembeni intézkedés indokolatlanul hátrányosabb volt, ezért megállapítható, hogy a rendőri intézkedés részrehajlás nélkül került végrehajtásra, így a panasz e tekintetben alaptalan.

IX.

A panaszos által *-n előterjesztett bizonyítási indítványokat az alábbi indokok alapján mellőztem, fgyelemmel a bíróság ítéletében foglaltakra.

1. Felvételek beszerzésére tett panaszosi indítvány

A * utcai térfigyelő kamera által rögzített felvételek beszerzése tárgyában a Kft. vezetője által *-n adott tájékoztatás alapján megállapítást nyert, hogy a felvételeket a Rendőrkapitányság kezelte az Rtv. 42. § (2) bekezdése alapján. Erre tekintettel megállapítható, hogy az Rtv. 42. § (7) bekezdés *b*) pontja alapján a felvételek törlésre kerültek, így azok beszerzése nem volt lehetséges.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdés szerint „*A rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet*”.

A (2) bekezdés alapján „*A rendőrség közterületen, ahol az közbiztonsági, bűnmegelőzési, illetve bűnüldözési célból igazolhatóan szükséges, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfelvevőt helyezhet el és felvételt készíthet*”.

A (6) bekezdés szerint „*Az (1), (2) és (5) bekezdésben foglaltak alapján készített felvétel, illetőleg az abban szereplő személyes adat csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel*”.

A (7) bekezdés értelmében „*Ha a (6) bekezdésben megjelölt eljárás lefolytatásához vagy az ott meghatározott egyéb célból azokra nincs szükség,*

a) az (1) bekezdés alapján rögzített felvételt a rögzítést követő harminc nap elteltével,

b) a (2) bekezdés alapján rögzített felvételt a rögzítést követő öt munkanap elteltével, törölni kell”.

A hivatkozott jogszabályhelyek alapján megállapítható továbbá, hogy a Rendőrkapitányság külső és belső biztonsági kamerái által rögzített felvételek beszerzésére a törvényben meghatározott határidőre tekintettel nem volt lehetőség.

A leírtak alapján a felvételek beszerzésére tett indítványt elutasítom.

2. * bejelentéseivel összefüggő telekommunikációs eszközzel történő hívások vizsgálatának elmaradása

A határozat VII. részében hivatkozott az Rtv. 92. § (1) bekezdés rendelkezik a panasz fogalmáról, miszerint meghatározott rendőri intézkedés elleni panasz, amely az Rtv. IV., V. és a VI. fejezetében rögzített kötelezettség megsértése, annak elmulasztása, illetve kényszerítő eszköz alkalmazása ellen irányul, amennyiben az intézkedés az érintett állampolgár jogát vagy jogos érdekét sérti.

Tekintettel arra, hogy a panaszos által sérelmezett rendőri intézkedés vonatkozásában * panaszbeadványt nem terjesztett elő, ezért a vele kapcsolatban megfogalmazott indítványok, miszerint a panaszos kérte a 107 és 112-es központba a * napján érkezett bejelentések vizsgálatát, különös tekintettel *bejelentésére, továbbá kérte megkeresni a telefonszolgáltatókat azzal kapcsolatban, hogy *-t hányszor hívták a kapitányság vonalas és szolgálati telefonszámairól * és * közötti időben, jelen panaszeljárás vizsgálata szempontjából irreleváns, **amelynek okán e panaszosi indítványt elutasítom.**

3. Kizárással kapcsolatos észrevétel

Az intézkedéskor hatályban volt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 42. §-a rendelkezik a kizárásról, amely alapján az ügy elintézésében résztvevő személy vagy az egész hatóság részvételét zárja ki. Ennek alapján a kizárással kapcsolatos jogszabályt csak folyamatban lévő hatósági eljárásra lehet alkalmazni, ezért a rendőri intézkedés kezdeményezése ugyanakkor nem tekinthető hatósági eljárásnak, **amely okán a határozat VI. rész 2) pontban kifejtett panaszosi álláspont alaptalan.**

4. Iratbetekintési jog biztosítása

A panaszosnak iratbetekintési kérelmére tekintettel * napján az Ákr. 33. § (1) bekezdése alapján a teljes ügyiratba iratokba történő betekintés lehetőségét hatóságom biztosította, azonban a panaszos az eljárási cselekmény napján nem jelent meg, e-mail útján részére adott tájékoztatásra sem válaszolt.

X.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata szerint: *„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”*

- 1) A Panasztestület a gyermekláthatás akadályoztatásával összefüggő sérelem kapcsán megállapította, hogy a rendőrök a panaszost hiányos tájékoztatásban részesítették, illetve a feleket nem hívták fel a végzés betartására.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés tartalmazza, hogy a rendőröket a helyszínen a panaszos fogadta, aki elmondta, hogy * a közös gyermek láthatását akadályozta, amelyre

vonatkozóan bírósági végzéssel rendelkezett. A rendőrök a panaszossal közösen * meghallgatása céljából becsengettek a * számú lakásba. * a rendőröket a lakásba beengedte, azonban a panasztos nem, mivel ő a fenti címre bejelentve nem volt, ezért a panaszos a folyosón maradt. * meghallgatása és részére történő jogi felvilágosítás adása közben a panaszos a folyosón folyamatosan kiabált, ütötte a bejárati ajtót. * a jogi felvilágosítást tudomásul vette, a rendőrök pedig távoztak a lakásból. Ezt követően a rendőrök felvilágosították a panasztost, hogy a gyermek elhelyezési probléma végett a gyámhatósághoz kell fordulnia.

A hangfelvételekből megállapítható volt, hogy a panasztost több alkalommal – a helyszínen és a szolgálati gépjárműben is – tájékoztatták arról, hogy a rendőrségnek az adott vita eldöntésére nincs intézkedési jogköre, hatáskörrel a gyámhatóság rendelkezik. A rendőrök azt tanácsolták a panaszosnak, hogy telefonon próbálja elérni az illetékes gyámhatóságot, amely bővebb felvilágosítást tud adni számára, hogyan, milyen módon orvosolhatja problémáját. Ezt követően a panaszos telefonbeszélgetést kezdeményezett, amely során a gyámhivatal kiértékelését kérte, illetve annak telefonszámáról érdeklődött, egyben beszámolt arról, hogy a rendőrök ugyan helyszínen vannak, de nem tették meg a megfelelő intézkedést. Majd újabb telefonbeszélgetést kezdeményezett, amelynek során a budapesti központi gyámhivatal telefonszámáról érdeklődött, miközben elmondta, hogy ilyenkor a *-n nincs senki, ezért kérte a központi gyámhivatalt, amely tudomása szerint a * van. Majd a panaszos tájékoztatta a rendőr, hogy a kapott telefonszámot hívta, de azt nem vették fel.

A rendőri jelentésben foglaltak szerint megállapítható, hogy a szülő és gyermek közötti kapcsolattartásra vonatkozó bírósági határozat végrehajtására a gyámhatóság rendelkezik hatáskörrel. Ennek alapján, a helyszínen intézkedő rendőröknek a kapcsolattartási jogvita eldöntésére nincs hatáskörük. Erre figyelemmel az intézkedő rendőrök jogszerűen és szakszerűen jártak el akkor, amikor a helyszínen megjelenve a panasztost és * személyt meghallgatták és őket a szükséges jogi felvilágosításban részesítették.

Megállapítható továbbá, hogy az intézkedő rendőröktől a jogérvényesítés módja tekintetében – tehát milyen kérelmet, milyen határidőn belül, hogyan kell benyújtani – bővebb felvilágosítás nem várható el, hiszen ezek olyan szakmai, gyakorlati kérdések, amelyek megválaszolása csak az adott területen dolgozó szakemberektől várható el.

A fentiek alapján a Panasztestülettel nem értek egyet.

- 2) A Panasztestület az igazoltatás jogszerűségével összefüggő sérelem tekintetében kifejtette, hogy a panaszos igazoltatásához megvolt a jogalap, mivel őt, mint bejelentőt igazoltatni is kellett volna, rögtön az intézkedés elején. Azonban a panaszos igazoltatására egyfajta szankcióként, retorziós céllal került sor annak fényében, hogy a panaszos személyazonosságának megállapítására nem az intézkedés elején, hanem azt követően – a hangfelvételek alapján – legalább húsz perc elteltével, a társasház előtt került sor, miután a panaszos szinte folyamatosan sérelmezte a rendőrök fellépését (illetve ennek hiányát).

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés szerint a rendőrök miután a panaszos részére jogi felvilágosítást adtak, a panaszos szidalmazni kezdte a rendőrséget, a rendőrökkel pedig személyeskedett, hogy mennyire tudatlanok és nem tudják, hogy mi a dolguk és a rendőrök semmirekellők. Ekkor a rendőrök a panasztost felszólították, hogy hagyja el a lépcsőházat és hangoskodásával ne zavarja az ott lakókat. Ezt követően a lépcsőházból kiérve a panasztost a rendőrök igazolásra szólították fel, amelyre a panaszos közölte, hogy majd ha kedve lesz és

ismét csengetett *kapucsenegőjén. Erre a rendőrök a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával a panaszost ismételten igazolásra szólították fel azzal, hogy amennyiben azt megtagadja, úgy a Rendőrkapitányságra kerül előállításra. A rendőri jelentés megjegyezte, hogy a panaszos hatodszeri felszólításra sem igazolta magát, majd el akarta hagyni a helyszínt.

A hangfelvételen hallható volt, hogy a rendőr a panaszost igazolásra hívta fel, miszerint „Igazolja magát a rendőri felszólításra”, erre a panaszos „Miért Uram” felelte, erre a rendőr „Még egyszerigazolja magát vagy nem”, erre a panaszos „Szeretném megkérdezni miért”, erre a rendőr „Mert intézkedés alá vontam”, erre a panaszos „De miért”, a rendőr „Mert Ön hívott ki ide minket”, erre a panaszos „Na hát akkor”, erre a rendőr „Ehhez van jogköröm”, majd a rendőr „Na igazolja magát”, amelyre a panaszos közölte, hogy „Persze uram majd mindjárt”, erre a rendőr „Most”, erre a panaszos „Mh”. Eközben a kaputelefon csengője hallatszott. Ezután a rendőr közölte, hogy „Jó, nem igazolja magát előállítjuk a kapitányságra, jó, jöjjön”.

A hivatkozott jogszabályhelyek alapján megállapítható, hogy az igazoltatás célhoz kötött. A rendőr azt a személyt igazoltathatja, akinek személyazonosságát meg kell állapítania. Az igazoltatás célja tehát az, hogy egyedileg azonosított személy vonatkozásában indokolt esetben eljárást lehessen kezdeményezni, majd jogerővel bíró egyedi hatósági döntést lehessen hozni. A mérlegelés – amelyet jogszabály biztosít – tehát az intézkedési szituáció összes körülményei alapján történik. Jelen esetben a rendőrök a helyszínen fennállt konfliktushelyzet kezelését követően a lépcsőház előtt kellő jogalap birtokában igazoltatták a panaszost, amelynek végrehajtása nem volt jogszerűtlen.

A fentiek alapján a Panasztestülettel nem értek egyet.

- 3) Az intézkedés céljának közlése vonatkozásában a Panasztestület megállapította, hogy a helyszínen elhangzott rendőri kijelentéseket semmiképpen sem lehetett az intézkedés céljának a közléseként értékelni.

A hangfelvételen jól hallható, hogy amikor a panaszos megkérdezi az intézkedő rendőrtől, miért kívánja őt igazoltatni, az alábbi választ kapja: „*mert intézkedés alá vontam*”, „*mert Ön hívott ki ide minket, ehhez van jogköröm*”.

A hangfelvétel tanúsága szerint elhangzott rendőri közlés bár nem volt részletes, ugyanakkor a panaszos számára e közlés jelentése nyilvánvaló kellett, hogy legyen, tekintettel arra, hogy a panaszos bejelentése alapján került sor a rendőri intézkedés kezdeményezésére, az érintettek meghallgatására és a részükre történő jogi felvilágosítás adására. E körülményre figyelemmel a hangfelvételen elhangzott rendőri közlést fogadtam el tényként azzal, hogy az intézkedés céljával kapcsolatos közlés a rendőrök részéről megtörtént.

A fentiekben kifejtettek tekintettel nem értek egyet a Panasztestület állásfoglalásában tett megállapítással.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Mindezek alapján, illetőleg a Kp. 97. § (4) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV. cikk és a XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1)-(3) bekezdése, 75. §-a, XLVI. fejezete, 605. §-a, 608. §-a;
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) és (6) bekezdései, 97. § (4) bekezdése;
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9.§ (1) bekezdése;
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 35. § (1), (3) bekezdései, 62. § (1)-(2) és (4) bekezdései, 81. § (1) bekezdése, 113. § (1) bekezdés a) pontja, 114. §-a, 116. § (1), (2) bekezdései, a 116. § (4) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93/A. (7), (9) bekezdései, 13. § (1) bekezdése, 24. § (1), (2) bekezdései, 29. § (1) bekezdés a) pontja, (2), (4) bekezdései, 19. § (1) bekezdése, 15. § (1), (2) bekezdései, 20. § (2) bekezdése, 33. § (4) bekezdése, 13. § (2) bekezdése; 42. § (1), (2), (6), (7) bekezdései;
- Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 4. § (2) bekezdése, (3) bekezdés első mondata, 5. § (1), (2), (3) bekezdései;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § a) pontja;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 195. § (4) bekezdése;
- a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 92. § (1), (4), (5), (6) bekezdései;
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (1), (2), (3) bekezdései;
- a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 126. § (1) bekezdése.

Budapest, 2018. április 19.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**